

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 11P/303/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115226897
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Bezáková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2015:4115226897.2

Rozhodnutie

Okresný súd Nitra vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti C.: M., nar. XX.XX.XXXX a I., nar. XX.XX.XXXX, t.č. umiestnené v Detskom domove Kolíňany, Hlavná 499, Kolíňany, zverené do náhradnej osobnej starostlivosti manželom H.: G., nar. XX.XX.XXXX a N., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom P. XXX, P. - U., deti rodičov: matky M. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XX/A, P. - I. U. a otca M. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom CLEMENTIA, Zariadenie sociálnych služieb Kovarce 11, Kovarce, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Štefánikova tr. 88, Nitra o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje nad maloletými deťmi C.: M., nar. XX.XX.XXXX a I., nar. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove Kolíňany, Hlavná 499.

Súd zaväzuje matku prispievať na výživu maloletých detí C.: M., nar. XX.XX.XXXX a I., nar. XX.XX.XXX sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne na každé dieťa jednotlivo, ktoré je matka povinná platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet zariadenia, v ktorom sú maloleté deti umiestnené, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Súd zaväzuje otca prispievať na výživu maloletých detí C.: M., nar. XX.XX.XXXX a I., nar. XX.XX.XXX sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne na každé dieťa jednotlivo, ktoré je otec povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet zariadenia, v ktorom sú maloleté deti umiestnené, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku

Súd ruší náhradnú osobnú starostlivosť manželov G. H., nar. XX.XX.XXXX a N. H., nar. XX.XX.XXXX nad maloletými deťmi C.: M., nar. XX.XX.XXXX a I., nar. XX.XX.XXXX, ktorá bola nariadená rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 11P/173/2013 - 59 zo dňa 05.02.2014.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľ - Úrad práce, soc. vecí a rodiny Nitra podal dňa 04.09.2015 návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi C.: M., nar. XX.XX.XXXX a I., nar. XX.XX.XXXX a zároveň žiadal súd predbežným opatrením podľa § 75a O.s.p. zveriť maloleté deti do starostlivosti Detského domova Kolíňany, Hlavná 499, Kolíňany. Navrhovateľ vo svojom návrhu uviedol, že nad mal. deťmi bola rozhodnutím Okresného súdu Galanta č. k. 17P/167/2012 - 84 zo dňa 22.10.2012, právoplatným dňa 10.12.2012 zrušená ústavná starostlivosť v Detskom domove Sereď, A. Hlinku 1139/11 a mal. deti boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti manželom H.: G., nar. XX.XX.XXXX a N., nar. XX.XX.XXXX. Rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 11P/173/2013-59 zo dňa 5.2.2014, právoplatným dňa 10.3.2014 bolo manželstvo rodičov detí rozvedené a mal. deti boli opakovane zverené do náhradnej osobnej starostlivosti manželom H.. Návrh na nariadenie ústavne starostlivosti odôvodnil tým, že dňa 02.09.2015

sa dostavil pán H. na ÚPSVR Nitra, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len ÚPSVR Nitra) a oznámil, že plnoletá sestra detí C. M. C., nar. XX.XX.XXXX chce z ich domácnosti odísť a mal. M. a I. tiež nechcú u neho bývať. Pán H. sa vyjadril, že nevie, čo deti k takémuto rozhodnutiu viedlo, porozpráva sa ešte s nimi, ale pokiaľ nebudú chcieť ostať, nebude ich nútiť. Maloleté deti potvrdili, že nechcú žiť v rodine H.. Mal. deti uviedli, že pán H. v uvedený deň prišiel domov "zo sociálky" a povedal, že "zbaľte si veci a môžete ísť k vašej mame a nebudete ani jeden deň už u mňa spať". Vôbec sa nezaujímal o to, kde budú bývať, či budú v poriadku. Deti pri pohovore návrat radikálne odmietli. Pred vyhodením z domu im pán H. povedal, že budú štyri dni vonku a potom v pondelok môžu prísť na oddelenie kurately ráno na 8.00 hod. na pohovor. Mal. M. ďalej uviedol, že nebola pravda ako uvádzal v minulosti na ÚPSVR Nitra, že mu H. dávajú riadne lieky predpísané pedopsychiatričkou MUDr. C. a taktiež mal pán H. mal. M. navádzať, aby sa u lekárky C. nesprával normálne a aby hovoril len to, čo mu pán H. povedal za účelom poberania opatrovateľského príspevku. Deti spoločne uvádzali, že mali pred H. obrovský rešpekt, nedovolili si povedať nič proti nim, lebo inak by bol veľký krik. Deti uviedli, že nemali zabezpečenú desiatu. Obedy v škole im platila ich krstná. Nebolo pravdou, že by na obedы chodili domov, obed bol doma navarený len občas. Nemali raňajky, hladní chodili do školy. Mal. M. sa priznal, že jeho triedny učiteľ mu povedal, že do správy na sociálnu kuratelu napísal, že si nosí desiatu, aby nešiel do zariadenia, i keď to nebola pravda.

Okresný súd Nitra uznesením č.k. 13PPOm/3/2015-4 zo dňa 04.09.2015 dočasne zveril mal. deti C.: M., nar. XX.XX.XXXX a I., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Detského domova Kolíňany, Hlavná 499, Kolíňany.

Na pojednávanie nariadené na 26.11.2015 sa nedostavili otec mal. detí, ktorý písomne ospravedlnil svoju neúčast' prostredníctvom ošetrojúceho lekára zo dňa 10.11.2015 zo zdravotných dôvodov. Nedostavil sa G. H., ktorého neprítomnosť ospravedlnila jeho manželka z dôvodu, že je odcestovaný. V zmysle ustanovenia § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len OSP) súd prejednal vec v neprítomnosti otca a G. H..

Navrhovateľ na pojednávaní uviedol, že sa v plnom rozsahu pridržiava písomne podaného návrhu, kde podrobne popísal dôvody, pre ktoré žiada, aby bola nad mal. deťmi nariadená ústavná starostlivosť. Deti sa nachádzajú od 04.09.2015 v DD Kolíňany, obe vyjadrili spokojnosť s umiestnením v tomto zariadení, adaptovali sa veľmi rýchlo. Mal. I. nemá žiadne problémy u mal. M. sú mierne problémy vzhľadom k tomu, že dieťa je sledované a evidované v ambulancií pedopsychiatra. Deti vyjadrili záujem naďalej zotrvať v ústavnej starostlivosti, do rodiny manželov H. sa nechcú vrátiť rovnako ani k matke. S matkou ÚPSVaR intenzívne pracuje, matka nemá vytvorené vhodné podmienky k tomu, aby zabezpečovala starostlivosť o mal. deti. Medzi ňou a deťmi nie je vytvorená ani taká väzba aby sa realizovali víkendové pobyty v jej domácnosti. Vzhľadom k tomu, že poznajú sociálnu a finančnú situáciu rodičov detí navrhol obom určiť minimálne výživné. Navrhol zveriť mal. deti do ústavnej starostlivosti s tým, že bude zrušená náhradná osobná starostlivosť a rodičia budú zaviazaní prispievať na výživu detí min. výživným.

Matka na pojednávaní uviedla, že deti sú 4 roky v náhradnej osobnej starostlivosti, ona býva spolu s mal. O. C., nar. XX.XX.XXXX a so sestrou a jej priateľom a ich deťmi ako aj plnoletou dcérou U. U. a jej mal. dieťaťom v spoločnej domácnosti, má k dispozícii 1 miestnosť v "garáži". Pracovníčky ÚPSVaR pravidelne navštevujú ich domácnosť. Ona osobne platí na bývanie 100 eur mesačne. Nevie koľko platia ostatní. Teraz je nezamestnaná, nebola evidovaná na ÚP, zaevidovala sa až 23.11.2015. Predpokladá, že bude poberať dávky hmotnej núdzy 134,44 eura, pracovala brigádne, zarobila len 120 eur mesačne. Poberá len prídavok na mal. O. 23,52 eura mesačne. Ak zaplatí bývanie, za potreby pre O. a stravu pre O., ani to minimálne výživné platiť nemôže. S deťmi nie je v kontakte, z ich strany nepociťuje záujem, že sa chcú so ňou stretávať. Má pochybnosť či chodia vôbec do školy. Keď sa stretnú v meste, sú to len náhodné stretnutia a vyhýbajú sa jej. S otcom mal. detí nie je v žiadnom kontakte. S návrhom na nariadenie ústavnej starostlivosti súhlasila.

N. H. vypočutá ako účastníčka konania na pojednávaní uviedla, že deti boli v ich starostlivosti s manželom 4 roky. Problémy nastali asi posledný rok, najstaršia M., ktorá je už plnoletá, už nemala záujem zotrvať v ich domácnosti, chcela sa odsťahovať k svojmu priateľovi, tvrdila, že je to len jej kamarát a dá sa povedať, že takto vplývala aj na M. a I.. Mala s nimi výchovné problémy, nechceli poslúchať, stalo

sa že I. ušla z domu, museli ju do rána hľadať. Problémy boli aj s M., začal v škole kradnúť, nebral lieky, ktoré mal užívať. S manželom tieto problémy hlásili aj na ÚPSVaR Nitra, konkrétne manžel to tam bol riešiť, nevie s akým výsledkom. Z týchto dôvodov, už nechce zabezpečovať starostlivosť o mal. deti. Aj jej manžel má rovnaký názor. Od 09/2015 je v kontakte len s M. ktorý ju príde navštíviť, nevyženie ho, dá mu najesť. Ona si deti veľmi obľúbila, ale keď nechcú poslúchať, takto to ďalej ísť nemôže.

Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že obe deti vyjadrili spokojnosť nad súčasným stavom, nemajú záujem o návrat do rodiny H. a nemajú záujem byť zverené matke. Navrhol zveriť mal. deti do ústavnej starostlivosti s tým, že bude zrušená náhradná osobná starostlivosť a rodičia budú zviazaný prispievať na výživu detí min. výživným.

Súd vykonal dokazovanie okrem výsluchu účastníkov konania aj oboznámením sa s obsahom návrhu zo dňa 04.09.2015 a s obsahom nasledujúcich listinných dôkazov:

- rodné listy mal detí,
- predbežné opatrenia zo dňa, 04.09.2015,
- správa z ÚPSVaR zo dňa 02.11.2015,
- správa Sociálnej poisťovne Bratislava zo dňa 04.11.2015,
- správa z pohovoru s mal. deťmi,
- pripojený spis Okresného súdu Nitra sp.zn. 11P/173/2011 a z neho rozsudok zo dňa 05.02.2014 a zistil tento skutkový a právny stav:

Rozsudkom Okresného súdu Galanta č. k. 17P/167/2012 - 84 zo dňa 22.10.2012, právoplatným dňa 10.12.2012 bola zrušená ústavná starostlivosť nad maloletými deťmi C.: M., nar. XX.XX.XXXX a I., nar. XX.XX.XXXX, ktorá sa vykonávala v Detskom domove Sereď, A. Hlinku 1139/11 a maloleté deti boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti manželom H.: G., nar. XX.XX.XXXX a N., nar. XX.XX.XXXX. Rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 11P/173/2013-59 zo dňa 5.2.2014, právoplatným dňa 10.3.2014 bolo manželstvo rodičov detí rozvedené a mal. deti boli opakovane zverené do náhradnej osobnej starostlivosti manželom H..

Dňa 02.09.2015 sa dostavil pán H. na ÚPSVR Nitra a oznámil, že plnoletá sestra detí C. M. C., nar. XX.XX.XXXX chce z ich domácnosti odísť a mal. M. a I. tiež nechcú u neho bývať. Dňa 04.09.2015 sa na ÚPSVR Nitra dostavila M. C., ktorá uviedla, že ich všetkých pán H. vyhodil v stredu 02.09.2015 v popoludňajších hodinách z domu s odôvodnením, že ona odchádza údajne k frajerovi, čo nie je pravda, lebo žiadneho priateľa nemá a podľa jeho vyjadrenia si súrodencov berie so sebou a bude ich živiť.

Z pohovoru s maloletými deťmi C. zo dňa 04.09.2015 realizovaným prostredníctvom kolízneho opatrovníka súd zistil, že návrat do rodiny H. radikálne odmietli. Pred vyhodením z domu im pán H. povedal, že budú štyri dni vonku a potom v pondelok môžu prísť na oddelenie kurately ráno na 8.00 hod. na pohovor. Mal. M. uviedol, že nebola pravda ako uvádzal v minulosti na ÚPSVR Nitra, že mu H. dávajú riadne lieky predpísané pedopsychiatričkou MUDr. C. a taktiež mal pán H. mal. M. navádzať, aby sa u lekárky C. nesprával normálne a aby hovoril len to, čo mu pán H. povedal za účelom poberania opatrovateľského príspevku. I. spoločne uvádzali, že mali pred H. obrovský rešpekt, nedovolili si povedať nič proti nim, lebo inak by bol veľký krik. Deti uviedli, že nemali zabezpečenú desiatu. Obedy v škole im platila ich krstná. Nebolo pravdou, že by na obed chodili domov, obed bol doma navarený len občas. Nemali raňajky, hladní chodili do školy. Dňa 20.11.2015 bol opätovne zrealizovaný pohovor s deťmi, obe deti uviedli, že chcú naďalej zostať v ústavnej starostlivosti detského domova. Maloletá I. vyjadrila veľkú spokojnosť so svojim pobytom v detskom domove. Problémy má len v škole, ktorú navštevuje, zatiaľ si nenašla kamarátov, nezapadla do kolektívu. Dosahuje podpriemerné vyučovacie výsledky, chce ďalej študovať na strednej škole. S vychovávateľmi v detskom domove vychádza veľmi dobre, s rodičmi nie je v žiadnom kontakte. Je v kontakte so sestrou M.. Maloletý M. uviedol, že v zariadení je spokojný aj keď má konflikty s deťmi a jednou vychovávateľkou. S rodičmi nie je v kontakte s mamou sa občas stretne v meste. Navštevuje MUDr. J., cíti sa zdravotne dobre.

Matka maloletých detí žije v spoločnej domácnosti s maloletou dcérou O. C., nar. XX.XX.XXXX a so svojou sestrou a jej rodinou ako aj plnoletou dcérou U. U. a jej mal. dieťaťom v spoločnej domácnosti, v jednej miestnosti v "garáži", ktorá je uspošobená na bývanie. Za bývanie 100 eur mesačne. Je nezamestnaná, nebola evidovaná na úrade práce. Poberá od 09/2015 dávky hmotnej núdzi 134,40 eura mesačne, prídavky na maloletú O. 23,52 eura mesačne, keď pracovala brigádne, zarobila 120 eur

mesačne. Otec maloletých detí je poberateľom invalidného dôchodku vo výške 301,80 eura mesačne. Žije sám, v Zariadení sociálnych služieb Clementia Kovarce.

Podľa § 47 odsek 1 písm. e) Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. /ďalej len Zákon o rodine/, náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, veta prvá, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 81 ods. 1, 2 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannnej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

Podľa § 101 ods. 2 OSP, súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka? prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy. Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľa UPSVaR Nitra na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým nad maloletými deťmi C. bol podaný dôvodne, nakoľko je v záujme maloletých detí ich vyňatie zo súčasného výchovného prostredia, pretože je ohrozený ich zdravý psychický a fyzický vývin tým, že sa ocitli bez prístrešia a uspokojovania základných životných potrieb. Pri realizácii náhradnej osobnej starostlivosti manželmi H. výchova a starostlivosť o deti nebola dostatočne zabezpečená. Manželia H. starostlivosť o maloleté deti vykonávať ďalej nechcú z dôvodu, že mali s deťmi výchovné problémy. Súd preto zrušil náhradnú osobnú starostlivosť manželov G. H. a N. H. a nariadil nad maloletými deťmi ústavnú starostlivosť, pretože žiaden z rodičov nemá vytvorené podmienky, aby zabezpečoval osobnú starostlivosť o maloleté deti. Otec maloletých detí z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu a matka, s ktorou ÚPSVaR intenzívne pracuje, jednak z dôvodu, že nemá vytvorené vhodné sociálne podmienky k tomu, aby zabezpečovala starostlivosť o mal. deti a z dôvodu, že ani nemá záujem zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti, medzi ňou a deťmi nie je vytvorená žiadna citová väzba.

Nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom dochádza len k faktickému obmedzeniu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k osobnej starostlivosti nad dieťaťom a rodičia sú naďalej zákonnými zástupcami dieťaťa. Ostatné práva ako aj povinnosti rodičov zostávajú zachované a nezmenené. Súd určil matke a otcovi vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne na každé dieťa jednotlivito, čo v súčasnosti predstavuje 27,13 eura mesačne na každé dieťa. Takto určené výživné je primerané možnostiam a schopnostiam matky a otca prispievať na výživu dieťaťa, ktoré bude poukazovať na účet zariadenia, v ktorom sa ústavná starostlivosť vykonáva.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1, písm. a /OSP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, keďže išlo o konanie, ktoré súd mohol začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Krajský súd v Nitre prostredníctvom Okresného súd Nitra.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu ho napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. (§205 ods.1 OSP)

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie . (§205 ods. 3 OSP)